

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

โครงสร้างการบริหารการจัดการของสถานีวิทยุข่าว (พ.ศ.2535-2542) ที่ดำเนินการเชิงพาณิชย์ มีทั้งที่เป็น โครงสร้างที่เจ้าของสถานีเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด ได้แก่ องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) ซึ่งดำเนินการสถานีวิทยุข่าวเอง คือ สถานีวิทยุข่าว อ.ส.ม.ท. FM 100.5 MHz. และให้สัมปทานกับผู้อื่นไปดำเนินการ ได้แก่ สถานีวิทยุข่าว Business Radio FM 96.5 MHz.

ซึ่งสถานีวิทยุข่าวที่ให้ผู้อื่นไปดำเนินการ จะเป็นรูปแบบที่เอกชนจัดตั้งบริษัทเพื่อรับสัมปทานแบบเช่าเหมาเวลาเป็นรายสถานีจากเจ้าของสถานี เพื่อดำเนินการจัดตั้งเป็นสถานีวิทยุข่าว ได้แก่ บริษัท จีจีนิวส์ เน็ทเวิร์ค จำกัด (Business Radio 96.5 MHz.) บริษัท สมาร์ทบอม จำกัด (มิติข่าว 90.5 MHz.) บริษัท ทรินิตี้เรดิโอ จำกัด (News Station 97..0 MHz.) บริษัท อินดี้มีเดีย จำกัด (News & Talk FM 101.0 MHz.) โดยมีอุดมคติขององค์กร(Organization Ideology) และอุดมคติความเป็นมืออาชีพ (Professional Ideology)

การสะท้อนภาพอุดมคติขององค์กรผ่านการจัดตั้งองค์กรสื่อ โดยการจัดตั้งบริษัท ทำหน้าที่ผลิตผลิตภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ ในรูปของสถานีวิทยุข่าว เพื่อให้เกิดความต้องการและความสนใจจากผู้ฟัง โดยมีเกณฑ์ตัดสินจากความนิยมรายการ (Rating) ถ้ามี Rating สูงก็จะมีส่วนแบ่งทางการตลาด (Market Share) สูง ซึ่งจะทำให้มีรายได้จากการขายเวลาโฆษณาตามไปด้วย

ในขณะที่การสะท้อนภาพอุดมคติของความเป็นมืออาชีพ (Professional Ideology) จะผ่านการจัดตั้งสำนักข่าว ที่เป็นอิสระจากสถานีวิทยุข่าว เพื่อทำหน้าที่ในการหาข้อมูลข่าวสารรวดเร็ว ทันเหตุการณ์และอิสระ โดยสำนักข่าวจะแยกเป็นองค์กรอิสระจากสถานีวิทยุข่าว โดยมีรูปแบบความสัมพันธ์กัน 4 รูปแบบ ได้แก่ การรับจ้างผลิตข่าว, การร่วมทุนกับสถานีข่าว, การเป็นบริษัทในเครือและการขายข่าว

โครงสร้างของสถานีวิทยุข่าว จึงเป็นรูปแบบโครงสร้างขององค์กรสื่อที่นอกจากจะทำหน้าที่เป็นในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารแล้ว ยังประยุกต์ใช้เป็นธุรกิจเพื่อแสวงหาผลตอบแทนทางธุรกิจอีกด้วย

การดำเนินงานของบริษัทเอกชนที่รับสัมปทานจากเจ้าของสถานีวิทย เพื่อดำเนินการเป็นสถานีวิทยข่าว เป็นการรับสัมปทานตรง โดยไม่มีการขายช่วงเวลา มีการจัดทำรูปแบบเป็น Format Station ที่เป็นรูปแบบเดียวกันตลอดเวลา เนื่องจากการนำเสนอผลิตภัณฑ์ของสถานีวิทยข่าว เป็นข่าวสารและสาระที่ต้องการความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ในงานข่าว ซึ่งต้องมีการรายงาน ข่าวสารที่ต่อเนื่องกันจึงต้องการทำงานเป็นระบบ

โครงสร้างของสถานีวิทยข่าว ในอีกมิติหนึ่ง จึงเป็นองค์กรที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ทางด้านงานข่าว (Journalistic)

การกระจายเสียงของสถานีวิทยข่าว ที่ดำเนินการโดยบริษัทเอกชนที่รับสัมปทาน มีพื้นที่จำกัดในการกระจายเสียง เนื่องจากการรับสัมปทานเป็นรายสถานี จึงไม่สามารถขยายขอบเขตการกระจายเสียง (Distribution Channal) ได้เอง ขณะที่การเชื่อมโยงสัญญาณ เครือข่ายเพื่อจัดทำระบบ Network ให้สามารถกระจายเสียงได้พร้อมกันทั่วประเทศนั้น ต้องพึ่งพุนขนาดใหญ่ เนื่องจากต้องมีค่าใช้จ่ายในการเช่าสถานีทั้งสถานีแม่ข่ายและสถานีลูกข่าย จึงต้องพึ่งการจัดการในลักษณะพิเศษที่แตกต่างออกไป ในขณะที่สถานีวิทยที่ดำเนินการโดยเจ้าของสถานีสอง จะมีสถานีเครือข่ายที่เชื่อมต่อการขยายพื้นที่กระจายเสียง ซึ่งนอกจากจะเพิ่มรายได้ให้กับสถานี เนื่องจากมีพื้นที่กระจายเสียงได้กว้างกว่าแล้ว ยังเป็นการยกระดับการนำเสนอข่าวและรายการ ให้เป็นสถานีที่เสนอข่าวสารพร้อมกันทั่วประเทศ

โครงสร้างการบริหารการจัดการของสถานีวิทยข่าวที่ดำเนินการเชิงพาณิชย์ เป็นโครงสร้างภายใต้ระบบสัมปทาน ซึ่งนอกจากจะมีต้นทุนในการเช่าเหมาเวลาแล้ว ยังมีต้นทุนในการดำเนินการที่สูงจากการผลิตข่าวและรายการสาระ ซึ่งจะสูงกว่าการดำเนินการในสถานีวิทยทั่วไป

ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษาโครงสร้างการบริหารจัดการของสถานีวิทยข่าวที่ดำเนินการเชิงพาณิชย์ เป็นการศึกษากำหนดตั้งองค์กรและรูปแบบรายการ โดยไม่ได้ศึกษาเนื้อหาของรายการอย่างละเอียด และไม่ได้ศึกษาเนื้อหาข่าวและรายการในบทบาทของการเป็น Public Interest จึงไม่ได้เชื่อมโยงว่าโครงสร้างการบริหารจัดการจะมีผลกระทบต่อการทำงานมากน้อยเพียงไร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างการบริหารการจัดการของสถานีวิทยุ่่าวที่ดำเนินการเชิงพาณิชย์ หลังการใช้มาตรา 40 ของกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะเป็นก้าวสำคัญที่ให้ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาชน สาธารณะ เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นเข้าของสถานีวิทยุ่าะจายเสี่ยง ว่าจะมีรูปแบบโครงสร้างเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร
2. ควรมีการศึกษาเนื้อหาและวิธีการนำเสนอข่าวและรายการของแต่ละสถานี ภายใต้ระบบสัมปทาน ว่ามีผลอย่างไรต่อการนำเสนอข่าวและรายการของสถานีวิทยุ่่าว